

Gemeente Renkum

Voorstel aan de raad

Verantwoordelijk team
Financiën

Nummer

Kenmerk
129877

Raad d.d.
27-1-2021

Paragraaf begroting
N.v.t.

Portefeuillehouder
M.A. Mulder

Steller
D. van Hal

Datum
30 november 2020

Onderwerp
**Actualisatie Verordeningen artikel 212,
213 en 213a Gemeentewet gemeente
Renkum 2021**

Geadviseerd besluit

Vaststellen van:

1. De Financiële verordening gemeente Renkum 2021 en de toelichting daarop;
2. De Controleverordening gemeente Renkum 2021;
3. De Verordening onderzoeken doelmatigheid en doeltreffendheid gemeente Renkum 2021.

Toelichting op beslispunten

Conform artikel 212, 213 en 213a van de Gemeentewet zijn gemeenten verplicht te beschikken over:

- art. 212: de financiële verordening;
- art. 213: de controleverordening;
- art. 213a: de verordening onderzoeken doelmatigheid en doeltreffendheid.

Deze verordeningen zijn instrumenten van de raad. De raad bepaalt dan ook hoe de verordeningen er uit komen te zien. Op deze verordeningen is geen einddatum van toepassing. Het is goed om met regelmaat te controleren of verordeningen nog actueel zijn; aansluiting hebben bij de praktijk en huidige regelgeving. Een aantal ontwikkelingen vraagt om actualisatie van de verordeningen: de 'motie vreemd inzake de Financiële verordening gemeente Renkum' van de VVD uit 2019, notities van de commissie BBV en de invoering van de Rechtmatigheidsverantwoording college 2021.

Met de *financiële verordening* kan de gemeenteraad nadere invulling geven aan zijn kaderstellende rol voor de financiële functie van de gemeente. De uitvoering van het in de verordening geformuleerde beleid is aan het college.

In de *controleverordening* gaat het om de controle op het financieel beheer en de inrichting van de financiële organisatie.

In de *verordening onderzoeken doelmatigheid en doeltreffendheid* gaat het om het periodiek onderzoek door het college naar de doelmatigheid en doeltreffendheid van het door het college gevoerde bestuur.

De gewijzigde verordeningen zijn als bijlagen bij dit voorstel gevoegd.

Beoogd effect

Door middel van vaststelling van de *financiële verordening* stelt u de uitgangspunten voor het financiële beleid, alsmede voor het financiële beheer en voor de inrichting van de financiële organisatie vast. Deze verordening waarborgt dat aan de eisen van rechtmatigheid, verantwoording en controle wordt voldaan.

Door middel van vaststelling van de *controleverordening* stelt u de controle op het financieel beheer en de inrichting van de financiële organisatie vast. Ook stelt u nadere aanwijzingen aan de accountant over de reikwijdte van de accountantscontrole, de daarvoor geldende normen en de daarbij te hanteren goedkeurings- en rapporteringstoleranties voor de controle van de jaarrekening vast.

De *verordening onderzoeken doelmatigheid en doeltreffendheid* vormt de basis voor de uitvoering van interne audits. Het doel van de interne audits is primair om inzicht te geven in de mate van efficiency en effectiviteit van organisatieonderdelen en processen en zo de transparantie van het gemeentelijk handelen te vergroten. Daarnaast hebben de onderzoeken het doel om een bijdrage te leveren aan de kwaliteitsverbetering van processen. Tot slot brengen deze onderzoeken een bewustwordingsproces op gang: door het verrichten van onderzoek op een bepaald terrein, worden medewerkers zelf ook geprikkeld om te denken in mogelijkheden om prestaties op dat terrein te verbeteren.

Kader

Artikel 212, 213 en 213a van de Gemeentewet stelt dat gemeenten verplicht zijn te beschikken over een:

- 'artikel-212'-, *financiële*, verordening;
- 'artikel-213'-, *controle*, verordening;
- 'artikel-213a'-, *onderzoeken doelmatigheid en doeltreffendheid*, verordening.

Argumenten

Ad 1. De Financiële verordening gemeente Renkum 2021 en de toelichting daarop;

Het financieel beleid wordt op hoofdlijnen vastgelegd in de financiële verordening, nadere uitwerking van beleid vindt plaats in paragrafen binnen de begrotingscyclus (op deze manier wordt elk jaar integraal bekeken of het financieel beleid wijzigingen behoeft) danwel afzonderlijke nota's.

We hebben de Financiële verordening 2017 opgesteld met behulp van de modelverordening van de VNG (2016). Deze modelverordening is nog vigerend. De Financiële verordening 2021 is op een aantal onderdelen aangepast. Hieronder volgen de belangrijkste wijzigingen. Een eventuele nadere toelichting vindt u in de bijlage van de financiële verordening.

Artikel 3, lid 5: incidentele baten en lasten groter dan € 25.000 worden afzonderlijk gespecificeerd in het overzicht incidentele lasten en baten in begroting en jaarrekening.

Onderwerp

Actualisatie Verordeningen artikel 212, 213 en 213a Gemeentewet

Datum

Kenmerk

Pagina

30 november 2020

129877

2 van 7

Op grond van het BBV is een overzicht van incidentele baten en lasten verplicht. Conform de aanbeveling van de commissie BBV leggen we in de financiële verordening vast boven welk grensbedrag we rapporteren.

Artikel 3, lid 6 Gebeurtenissen na balansdatum: het college meldt voor de raadsbehandeling van de jaarstukken afwijkingen groter dan € 100.000 per product of investeringskrediet die bekend zijn geworden tussen het moment van vaststelling van de jaarstukken door het college en het moment van behandeling en vaststelling door de raad. Op grond van het BBV is het verplicht “belangrijke gebeurtenissen na balansdatum” te melden. We hanteren daarbij een grensbedrag wat aansluit bij het grensbedrag ‘actieve informatieplicht’.

Artikel 4. Kaders begroting: vanaf de Begroting 2020 is de post onvoorzien bijgesteld naar € 95.000 (was € 165.000). Daarnaast is het opnemen van een buffer in de begroting een besluit wat de raad altijd kan nemen en daarom niet in de financiële verordening vastgelegd hoeft te worden.

Artikel 7. Informatieplicht: in navolging op de motie vreemd inzake de Financiële verordening gemeente Renkum’ van de VVD uit 2019 zijn aan lid b zekerheidstellingen toegevoegd. Hieronder worden ook contractsvormen verstaan waarbij de gemeente weliswaar niet in juridische zin garant staat voor een wederpartij, doch wel een zekerheid aan een derde biedt voor de nakoming van financiële verplichtingen van of aan die wederpartij. Dit kan bijvoorbeeld een zekerheidsstelling aan een derde zijn in de vorm van een verplichte medewerking aan contractsovername of cessie voor wat betreft de betalingsverplichting van de gemeente aan een wederpartij. In de toelichting op dit artikel is toegevoegd dat ‘voordat een project met een waarde groter dan 1 miljoen wordt aanbesteed, de raad gelegenheid krijgt tot wensen en bedenkingen’.

Artikel 10. Voorziening voor oninbare vorderingen: in lid 2 is ‘historisch’ verwijderd. Er worden vaste percentages gehanteerd.

Artikel 11. Reserves en voorzieningen: de bepalingen in lid 3 gelden zowel voor reserves als voor voorzieningen.

Artikel 11. Reserves en voorzieningen: in lid 8 is een minimumniveau van € 4.000.000 voor de Vrije algemene reserve bepaald. De Vrije algemene reserve wordt ingezet om (a) jaarrekeningresultaten op te vangen en (b) andere reserves en voorzieningen waar nodig op peil te brengen. Op basis van gegevens over de achterliggende jaren (zie bijlage onderbouwing) is een noodzakelijk minimumniveau vastgesteld van € 4.000.000. Op het moment dat de vrije algemene reserve onder dit minimum zakt, doet het college voorstellen om binnen een periode van maximaal 4 jaar de reserve terug te brengen op het minimumniveau.

Artikel 12. Kostprijsberekening: lid 8 wordt geschrapt. We hanteren het rentepercentage in het zevende lid, zonder hieraan een minimum te stellen.

Onderwerp

Actualisatie Verordeningen artikel 212, 213 en 213a Gemeentewet

Datum

30 november 2020

Kenmerk

129877

Pagina

3 van 7

Artikel 15. Financieringsfunctie: aantrekken van financieringen met een looptijd langer dan één jaar: de markt maakt de opvraag van twee prijsopgaven bij financieringen korter dan 1 jaar onmogelijk. Deze worden afgesloten bij de huisbankier binnen het contract. Qua afhandeling heeft dit voordelen.

Artikel 18. Weerstandsvermogen en risicobeheersing: in lid 1 is bepaald dat alleen de verplichte onderdelen conform artikel 11 BBV in deze paragraaf worden opgenomen. De wettelijke kengetallen bieden voldoende inzicht. Daarom is geen aanvullende informatievraag gedefinieerd. Onze werkwijze komt overeen met vergelijkbare gemeenten.

Artikel 18. Weerstandsvermogen en risicobeheersing: in lid 5 is toegevoegd dat de norm voor het statisch en dynamisch weerstandsvermogen 100% bedraagt. De norm voor het statisch en dynamisch weerstandsvermogen wordt jaarlijks vastgesteld in de begroting. Door deze norm op te nemen in de financiële verordening, is dit beleidskader duidelijk verankerd. De hoogte van deze norm komt overeen met de werkwijze bij vergelijkbare gemeenten.

Artikel 20. Bedrijfsvoering: een aantal onderdelen worden geschrapt, aangezien deze al in het onderdeel overhead terug komen in de begroting/ jaarrekening, danwel aansluiten bij de gehanteerde werkwijze in de praktijk. De kosten van inhuur derden worden niet in deze paragraaf opgenomen. Reden hiervan is dat we deze kosten niet specifiek begroten. We begroten op basis van 'salarissen'. Hierbij maken we geen onderscheid tussen eigen of ingehuurde menskracht.

Artikel 20. Bedrijfsvoering: toegevoegd is dat de toelichting op de rechtmatigheidsverantwoording in deze paragraaf opgenomen wordt.

Artikel 24. Financiële organisatie: in lid i is bepaald dat regels voor het voorkomen van misbruik en oneigenlijk gebruik van gemeentelijke regelingen en eigendommen in de regelingen waar dit van toepassing kan zijn worden opgenomen. Er wordt geen afzonderlijk nota opgesteld hiervoor.

Artikel 25. Interne controle: in lid 3 is de verantwoordingsgrens toegevoegd die het college voor de rechtmatigheidsverantwoording hanteert. Boven deze grens moet het college de afwijkingen (fouten en onduidelijkheden) opnemen in de rechtmatigheidsverantwoording.

De verantwoordingsgrens valt binnen de bandbreedte van 0% tot 3% van de totale lasten van de gemeente, inclusief de dotaties aan de reserves.

De accountant controleert bij haar controle op de jaarrekening de getrouwheid van de rechtmatigheidsverklaring van het college. Om die reden is de verantwoordingsgrens gelijk gesteld aan de toleranties welke de accountant toepast bij de controle van de jaarrekening.

Artikel 25. Interne controle: in lid 4 is toegevoegd dat voor de rechtmatigheidsverantwoording het college een normenkader hanteert dat gelijk is aan het normenkader dat is toegepast voor de accountantscontrole van de jaarrekening.

Bijlage afschrijvingsbeleid bij artikel 9: de reeds gehanteerde werkwijze is toegevoegd dat bij het opstellen van de begroting we er vanuit gaan dat realisatie van de investering gemiddeld halverwege datzelfde jaar plaatsvindt. Dit betekent dat we over het eerste begrotingsjaar rekening houden met de helft van de volledige afschrijvingslast op basis van het krediet.

Onderwerp

Actualisatie Verordeningen artikel 212, 213 en 213a Gemeentewet

Datum

30 november 2020

Kenmerk

129877

Pagina

4 van 7

Overigen

Meerjarenbeleidsplan is gewijzigd in Perspectiefnota.

Ad 2. De Controleverordening gemeente Renkum 2021

We hebben de controleverordening 2006 beoordeeld aan de hand van de modelverordening van de VNG (2016). De controleverordening 2021 is op een aantal onderdelen aangepast. Hieronder volgen de belangrijkste wijzigingen.

Artikel 2 opdrachtverlening accountant: in lid 1 is de benoeming van de accountant aangepast naar een periode van vier jaar, i.p.v. twee jaar zoals in de verordening van 2006 is opgenomen. Het huidige contract met de accountant is, op advies van de jaarrekeningcommissie, ook afgesloten voor een periode van 4 jaar. De huidige marktomstandigheden maken het lastig om een geschikte accountant te vinden. Daarnaast vraagt een eerste controlejaar relatief veel inspanning van zowel de accountant als de organisatie. Tot slot heeft de accountant niet alleen een controlerende rol, maar bouwt hij met de organisatie aan verbetering van de bedrijfsvoering. Dit maakt het voor zowel de accountant als de organisatie aantrekkelijk om een contract af te sluiten voor een langere periode.

In lid 3a en 3b is toegevoegd dat de toe te passen goedkeurings- en rapporteringstoleranties gelijk zijn aan de maximale goedkeurings- en rapporteringstoleranties conform het Besluit Accountantscontrole Decentrale Overheden (BADO). Dit komt overeen met de percentages die in 2007 waren opgenomen in het controleprotocol en de toleranties die als kader zijn meegegeven in het huidige contract.

Artikel 3. Informatieverstrekking door college: na de decentralisaties heeft de behandeling van de jaarrekening plaatsgevonden in de juniraad. Reden is dat de benodigde informatie van derden niet eerder beschikbaar is. De deadline voor de informatieverstrekking door het college is hier op aangepast.

Ad 3. De Verordening onderzoeken doelmatigheid en doeltreffendheid gemeente Renkum 2021

We hebben de verordening onderzoeken doelmatigheid en doeltreffendheid 2013 beoordeeld aan de hand van de modelverordening van de VNG (2017). De Verordening onderzoeken doelmatigheid en doeltreffendheid 2021 is op een onderdeel aangepast. De definitie van doelmatigheid is gewijzigd conform de tekst in de modelverordening.

Kanttekeningen

Naar aanleiding van de voorstellen van de commissie Depla in het rapport 'Vernieuwing van de begroting en verantwoording van gemeenten', legt het college met ingang van het verslagjaar 2021 in de jaarrekening verantwoording af over de rechtmatigheid. Deze verantwoording vindt plaats op basis van een model dat is opgesteld door de commissie BBV. Daarnaast zal in de bedrijfsvoeringsparagraaf toelichting worden gegeven op de rechtmatigheidsverklaring.

In de financiële verordening treffen wij de voorbereidingen voor de invoering van de rechtmatigheidsverantwoording door het college. Op dit moment is de wetswijziging waarmee de rechtmatigheidsverantwoording verplicht wordt nog niet vastgesteld. Het kan zijn dat vertraging rondom de wetswijziging betekent dat de invoering een jaar wordt uitgesteld.

Onderwerp

Actualisatie Verordeningen artikel 212, 213 en 213a Gemeentewet

Datum

30 november 2020

Kenmerk

129877

Pagina

5 van 7

In dat geval zullen wij 2021 als overgangsjaar waarbij we al zoveel mogelijk werken conform de gedachte achter de rechtmatigheidsverantwoording.

Draagvlak

De rekeningcommissie wordt de nieuwe verordeningen voorgelegd. Desgewenst kan zij zich daarbij laten adviseren door de accountant.

Aanpak/Uitvoering

Om een vergelijking te kunnen maken zijn in de bijlagen de volgende onderdelen terug te vinden:

- de voorgaande verordening;
- de modelverordening van de VNG;
- het voorstel voor de nieuwe verordeningen gemeente Renkum 2021. Hierin zijn de eerder genoemde punten aangepast.

In de laatste kolom zijn eventuele wijzigingen t.o.v. de voorgaande verordening onderstreept/ doorgestreept weergegeven.

Communicatie

De nieuw vastgestelde verordeningen of een wijziging ervan moet het college binnen twee weken na vaststelling door de raad aan gedeputeerde staten zenden (art. 214 Gemeentewet). Daarnaast zal de verordening worden gepubliceerd via www.overheid.nl (bekendmaking en stuk is er na te lezen).

Na publicatie treden de verordeningen in werking op de dag van bekendmaking en werken terug tot 1 januari 2021.

Financiële consequenties

Geen.

Juridische consequenties

Er geldt een wettelijke plicht voor de gemeenteraad de volgende verordeningen vast te stellen:

- art. 212: de financiële verordening;
- art. 213: de controleverordening;
- art. 213a: de verordening onderzoeken doelmatigheid en doeltreffendheid.

De nieuw vastgestelde verordeningen of een wijziging ervan moet het college binnen twee weken na vaststelling door de raad aan gedeputeerde staten zenden. De nieuwe verordeningen moeten worden gepubliceerd. Na vaststelling van de verordening door de raad wordt deze gepubliceerd op www.overheid.nl.

WMO-aspecten

Geen.

Gezondheid

N.v.t.

Duurzaamheid

N.v.t.

Onderwerp

Actualisatie Verordeningen artikel 212, 213 en 213a Gemeentewet

Datum

30 november 2020

Kenmerk

129877

Pagina

6 van 7

Effect op vermindering regeldruk

Door in artikel 2 van de Controleverordening de goedkeurings- en rapporteringstoleranties op te nemen en het normenkader in artikel 25 van de Financiële verordening is het Controleprotocol niet meer nodig. Het Controleprotocol gemeente Renkum 2007 wordt ingetrokken.

Alternatieven

Conform de Gemeentewet zijn gemeenten verplicht te beschikken over een financiële verordening (art. 212), controleverordening (art. 213) en verordening onderzoeken doelmatigheid en doeltreffendheid (art. 213a). Aan deze verordeningen is geen geldigheidsduur gesteld. De 'motie vreemd inzake de Financiële verordening gemeente Renkum' van de VVD uit 2019, notities van de commissie BBV en de invoering van de Rechtmatigheidsverantwoording college 2021 geven echter aanleiding tot actualisatie van deze verordeningen.

Onderwerp

Actualisatie Verordeningen artikel 212, 213 en 213a Gemeentewet

Datum

30 november 2020

Kenmerk

129877

Pagina

7 van 7